

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.I.96/2014/8. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2015. évi április hó 8. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az emberölés büntette miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 12.B.228/2014/35. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy a bűnjelként lefoglalt 2 db biológiai anyagmaradvány, a 3 db DNS-maradvány és a 2 db daktiloszkópiai nyomtörredék megsemmisítésére vonatkozó rendelkezést mellőzi, és azoknak az iratok mellékleteként történő kezelését rendeli el.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámítja a 2014. évi november hó 19. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 20.000 (húszezer) forint bűnügyi költség viselésére.

I n d o k o l á s

A Pécsi Törvényszék 12.B.228/2014/35. számú, 2014. évi november hó 19. napján kelt ítéletével előre kitervelten, nyereségvágyból elkövetett emberölés büntette miatt a vádlottal, mint többszörös visszaesővel szemben életfogytig tartó szabadságvesztést szabott ki és mellékbüntetésül a közügyek gyakorlásától 10 évre eltiltotta. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani azzal, hogy abból a vádlott legkorábban 40 év múlva bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte a 2014. évi január hó 7. napjától előzetes fogvatartásban töltött időt, 108.000 forint erejéig vagyonekobzást rendelt el, rendelkezett a bűnjelekről, továbbá kötelezte a vádlottat a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen I.rendű vádlottenyhítés, védője elsődlegesen - jogos védelmi helyzetre hivatkozással - felmentés, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az elsőfokú bíróság ítéletének akként történő megváltoztatását indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a 2 db biológiai anyagmaradvány, a 3 db DNS-maradvány, valamint a 2 db daktiloszkópiai nyomtörredék vonatkozásában azoknak az iratok mellékleteként történő kezelését rendelje el. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A vádlott védője a nyilvános ülésen bejelentett jogorvoslati kérelmének megfelelő tartalommal szólalt fel.

A másodfokú bíróság a vádlott és védője által bejelentett fellebbezéseket nem találta megalapozottnak.

A vádlott és védője által bejelentett jogorvoslati kérelmek alapján a fellebbviteli bíróság a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált. Ennek eredményeképpen megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást, a fellelhető bizonyítékokat beszerezte és értékelte, indokolási kötelezettségének is eleget tett.

A perrendi előírások megtartásával lefolytatott bizonyítási eljárás keretében az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat egyenként, illetve egymással összevetve megvizsgálta, majd azok kellő részletességű és a logika szabályaival is összhangban álló értékelésével rekonstruálta a múltbeli történéseket, számot adva az egyes bizonyítékok tartalmi hitelességéről, elfogadásának vagy elvetésének okairól. Köztük arról is, hogy a vádlottvédekezését miért nem fogadta el.

A bizonyítási eljárás eredményeként megállapított tényállás mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól: az teljes körűen felderített, hiánytalan, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz, ezért az a Be.351.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

A törvényszék által megállapított és a másodfokú eljárásban irányadó tényállás részben a vádlott vallomásán, részben tanúvallomásokon, illetve szakértői véleményeken alapul.

A vádlottbűnössége kapcsán az eljárás különböző szakaszaiban eltérően nyilatkozott, azt azonban soha nem vitatta, hogy ő ölte meg a **sértettet**. A vádlott tehát a terhére rótt emberölési bűncselekmény elkövetését mindvégig beismerte, védekezése arra irányult, hogy jogos védelmi helyzetben cselekedett.

Lévén, hogy az eljárás során nem volt vitatott, hogy a sértett halálát a vádlottokozta, ekként az volt az eldöntendő kérdés, hogy a vádlott javára jogos védelmi helyzet fennállt-e.

A másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, amely szerint a vádlott a sértettel szemben nem volt jogos védelmi helyzetben.

Az ügy előzményeként mindenekelőtt arra szükséges utalni, hogy a vádlott büntetés-végrehajtási intézetből 2013. szeptember 28. napján történő szabadulását követően állandó bejelentett lakóhellyel és rendszeres jövedelemmel nem rendelkezett, gyakorlatilag hajléktalan volt. Ezen élethelyzetében utazott ügyintézés céljából 2013. november 23-ánra, ahol találkozott a vele rokoni kapcsolatban álló, általa csak évekkal korábban látott **sértettel**. Miután a vádlott néhány napot a sértettnél töltött, lehetősége volt arra, hogy a lakás berendezési tárgyait, illetve az ott lévő értékeket felmérje, majd ezek ismeretében elhatározta a sértett megölését és értéktárgyainak megszerzését.

A vádlott ebbéli szándékát alátámasztja, egyben a jogos védelmi helyzetre történő hivatkozását egyértelműen cáfolja a sértetti hozzátartozók előtt tett azon kijelentése, hogy a sértettet hosszabb időre elviszi magáhozra annak érdekében, hogy fürdőzni menjenek. Ezen vádlotti kijelentés - amint arra az elsőfokú bíróság is helytállóan utalt - csupán arra irányult, hogy a hozzátartozók figyelmét elterelje, így ők a sértettet ne is keressék. A védő érvelésével szemben a vádlott ezen kijelentését nyilvánvalóan nem lehetett másként értelmezni, mint ahogy az a jelen lévő és az eljárás során tanúként kihallgatott személyek egybehangzó vallomása alapján megállapított módon elhangzott.

Cáfolja továbbá a vádlottnak a jogos védelmi helyzetre történő hivatkozását a 2014. január 6-án megtartott szemle keretében lefoglalásra került fekete színű konyhakés konyhaasztalon történő elhelyezkedése. Tényként volt ugyanis megállapítható, hogy a bűncselekmény elkövetése után a házból utoljára I.rendű vádlotttávozott, aki a ház bejárati ajtaját kulccsal bezárta, s az legközelebb 2014. január 6. napján befeszítés útján, rendőri jelenlét mellett került kinyitásra. A kés tehát, szemben a vádlott közreműködésével megtartott helyszíni kihallgatás során elmondottakkal, a narancssárga színű konyhaszekrény felé eső részen, a piros színű lábas jobb oldali füle alatt helyezkedett el és pengéje a sparhelt irányába mutatott. A kés ily módon történő elhelyezkedése pedig kizárja azon vádlotti állítást, hogy a **sértett** késsel támadt volna a vádlottra.

A vádlott magatartását tehát minden kétséget kizáróan a tervszerűség és a tudatosság jellemezte a bűncselekmény elkövetését megelőzően, ami az ölési cselekmény végrehajtására is jellemző volt. Az ismertetett, és az elsőfokú bíróság által maradéktalanul számba vett körülmények nem hagynak kétséget az előre kiterveltség megállapítását illetően. Ugyanezen körülmények cáfolják továbbá azt a vádlotti védekezést is, amely a jogos védelmi helyzetre utal.

Az ítélezési gyakorlat szerint az emberölés előre kitervelten történő minősítése feltételezi, hogy az elkövető a cselekmény véghezvitelének helyét, idejét, annak módját átgondolja, a végrehajtást akadályozó vagy segítő tényezőket felmérje, a

lényeges előkészületi, elkövetési és az elkövetés utáni mozzanatokot figyelembe vegye.

Az előre kitervelten elkövetés nem csupán tervszerűségi, gyakorlati, hanem tudati, szándékoldali vizsgálatot is igényel. Ennek elemei az alábbiak: megvan az elkövetőben az ölési szándék, ami a véghezvitelig tartó eltökélt magatartásba torkollik, az ölési tudat már nem csupán indító, hanem célképzet, az ölési alapszándék kialakulásától a véghezvitelig terjedő időszakban a terhelti magatartás céltkövető és a köztes idő legalább annyi, hogy nem lehet rögtönösnek tekinteni a végrehajtást (EBH.2013.B.7).

Mindezek az elemek - a másodfokú bíróság álláspontja szerint - a vádlott vonatkozásában tetten érhetőek voltak.

Maradéktalanul egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon álláspontjával is, hogy a kifogásolható életvezetésű hajléktalan vádlottnak pénzre volt szüksége és ennek érdekében ölte meg a sértettet. Ezt nem teszi kétségesse az a nem vitatott tény sem, hogy a szobában található televíziókészülékeket nem vitte magával, továbbá nem várta meg, hogy a sértett nyugdíját felvegye. Ez utóbbival kapcsolatban a védő érvelésével szemben egyértelműen megállapítható volt ugyanis, hogy a vádlottnak nem volt tudomása arról, hogy a sértett a vádbeli napon fog nyugdíjat kapni, ekként a pénzt nem is tudta magával vinni.

Mindezek alapján a törvényszék a fellebbviteli bíróság szerint is helyesen következtetett a vádlott bűnösségére, és a cselekmény minősítése is mindenben megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak.

Következésképpen a tényállás mikénti megállapításán keresztül ezt sérelmező, ekként a felmentést célzó fellebbezés nem vezetett eredményre.

A büntetés kiszabását meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel. A másodfokú bíróság a vádlott terhére további súlyosító körülményként értékelte, hogy a terhére rótt bűncselekményt röviddel a szabadulását követően követte el.

Az ítélezési gyakorlat az emberölés büntettének tárgyi súlyát általában a minősítő körülmények jellegéhez és különösen azok számához köti.

A többszörös visszaeső, 1995-ben emberölés büntette miatt már elítélt vádlotta két körülménynél fogva is súlyosabban minősülő bűncselekményt röviddel a korábbi szabadulása után követte el.

Az elkövetés után is rideg, cinikus magatartást tanúsított: miután a sértett tulajdonát képező faliórát értékesítette, a távolsági buszmegálló irányába ment, ahol

találkozott a sértett lányával, **tanú1**el, akitől aziránt érdeklődött, hogy nem fél-e attól, hogy valaki egyszer leüti vagy megtámadja az édesapját.

Tekintettel kellett lenni arra is, hogy a vádlott őszinte megbánást egyáltalán nem tanúsított.

Mindezeket mérlegelve a másodfokú bíróság is úgy látta, hogy a kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekményt megvalósító elkövetővel szemben - a személyi társadalomra veszélyesség ilyen magas foka és a bűnösség ilyen mértéke mellett - az igazságszolgáltatás adekvát válasza csak a jogrendszer által lehetővé tett legsúlyosabb szankció, a határozatlan idejű, életfogytig tartó szabadságvesztés lehet a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának 40 évben történő megállapításával.

Ezért az enyhítést célzó fellebbezések sem vezettek eredményre.

Megalapozottnak találta a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség indítványát a bűnjelek tekintetében.

A Be.151.§ (2) bekezdésének a 2013. évi július hó 1. napjától hatályos szövege szerint azok a dolgok foglalhatók le, amelyek bizonyítási eszközök, a törvény értelmében elkobozhatóak, illetve amelyekre vagyonelkobzás rendelhető el. Azok a tárgyak, amelyeket a büntetőeljárás során a nyomok megőrzése, láthatóvá tétele, szakértői vizsgálat alá vonhatósága, ezáltal a bizonyítékként felhasználhatóság érdekében készítenek (pl. lábnyomtöredék, ujjnyomat stb.), a büntetőügy iratainak részét (mellékletét) képezik, ekként lefoglalásukra, az érdemi döntést követően pedig elkobzásukra vagy megsemmisítésük elrendelésére nem kerülhet sor.

Ezért a 2 db biológiai anyagmaradvány, a 3 db DNS-maradvány, valamint a 2 db daktiloszkópiai nyomtöredék megsemmisítésére vonatkozó ítéleti rendelkezéseket mellőzte, és azoknak az iratok mellékleteként történő kezelését rendelte el.

Ennyiben tehát a másodfokú bíróság - a Be.372.§ (1) bekezdésében írtak szerint - az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta.

Az egyéb rendelkezések törvényesek voltak, ezért azokat a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába a Btk.92.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől az előzetes fogvatartásban töltött időt is be kellett számítani.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be.381.§ (1) bekezdésén alapul.

Pécs, 2015. április 8.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Bencze Beáta s.k. előadó bíró,
Dr.Hudvágner András s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 12.B.228/2014/35. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.I.96/2014/8. számú ítélete folytán - az abban írt változtatásokkal - a 2015. évi április hó 8. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Dr.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke